

Схвалено рішенням
педагогічної ради
гімназії №153 ім. О.С. Пушкіна
протокол № 12
від «22» червня 2022 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор
гімназії № 153 ім. О.С.Пушкіна
Шевченківського району м. Києва
_____ Андреева І.В.
«__» _____ 2023 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

гімназії № 153 ім. О. С. Пушкіна

на 2023-2024 навчальний рік

(початкова школа 1-4 класи, базова
середня освіта 5-9 класи, профільна
середня освіта 10-11 класи)

Київ - 2023

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Призначення гімназії та засіб його реалізації.	5
Розділ 2. Цілі та завдання освітнього процесу гімназії.....	8
Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.....	12
Розділ 5. Оцінювання навчальних досягнень учнів.....	31
Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.....	34

ВСТУП

Гімназія №153 Шевченківського району м. Києва здійснює свою діяльність на підставі стратегічні завдання розроблено на основі Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нової Української школи, Наказ Президента України №94/2021 від 12.03.2012 «Про національну молодіжну стратегію до 2030 року», сучасної нормативно-правової бази в освітньому середовищі (особливості роботи ЗЗСО під час правового режиму воєнного стану), Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», Положення про атестацію педагогічних працівників (2022р.), Наказ Міністерства освіти і науки України від 08 серпня 2022 року № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі», Перелік рекомендованої МОН начальної літератури на 2023/2024 навчальний рік, Державна служба України з надзвичайних ситуацій № 03-1870/162-2 від 14.06.2022 року «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти», Наказ МОН від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти», Наказ МОЗ №2205 від 25.09.2020 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, Концепція безпеки закладів освіти (Розпорядження кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 року №301-р), Типових освітніх програм.

У відповідності до чинного законодавства гімназія № 153 здійснює освітній процес на трьох рівнях освіти:

- I – початкова освіта;
- II – базова середня освіта;
- III – профільна середня освіта.

Гімназія створює умови для досягнення здобувачами освіти результатів навчання та забезпечує відповідність рівня загальної середньої освіти Державним стандартам.

Реалізація Освітньої програми гімназії спрямована на:

1. Формування багатомірного освітнього простору для здобувачів освіти, орієнтованого на автономію, академічну свободу для всебічного розвитку особистості, як найвищої цінності суспільства, їх талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей.

Реалізація вимог НУШ

2. Забезпечення якості надання освітніх послуг на початковому, базовому та профільному середньому рівнях освіти.
3. Формування цінностей і необхідних для самореалізації здобувачів освіти компетентностей.
4. Гуманістична направленість педагогічного процесу, повага до особистості учасників освітнього процесу.
5. Надання освітніх послуг через різноманітні форми здобуття освіти згідно чинного законодавства (інституційна або індивідуальна)
6. Виховання відповідних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям, громадськості, суспільства.
7. Розвиток в здобувачів освіти пізнавальних інтересів і здібностей, потреби глибокого і творчого оволодіння знаннями, навчання самостійного набуття знань, прагнення постійно знайомитися з найновішими досягненнями науки і техніки, здатність вчитися впродовж життя.
8. Прищеплення здобувачам освіти шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій усіх народів, що населяють Україну.
9. Гідні й необхідні умови розвитку та реалізації свого потенціалу для власного й суспільного блага, становлення громадської позиції.
10. Створення умов для надання освітніх послуг здобувачами освіти з особливими освітніми потребами.
11. На забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.
12. Створення умов щодо формування становлення та реалізації профільних інтересів учнів, готовності до свідомого життєвого вибору.
13. Вільного володіння комп'ютером, високого рівня культури користування ІКТ
14. Зростання мотивації до навчання учнів
15. Зростання якості складання ДПА, НМТ

РОЗДІЛ 1. ПРИЗНАЧЕННЯ ГІМНАЗІЇ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Філософія гімназії полягає формуванні багатомірного освітнього простору для здобувачів освіти, орієнтованого на автономію, академічну свободу для всебічного розвитку особистості, як найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей. Забезпечення якості надання освітніх послуг на базовому та профільному рівнях середньої освіти, формування цінностей і необхідних для самореалізації здобувачів освіти базових компетентностей.

Мета гімназії: отримання учнями універсального цілісного сучасного знання, всебічний розвиток, виховання і соціалізація гімназистів, які усвідомлюють себе громадянами України, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу. Забезпечення комфортних і безпечних умов, навчання та праці, створення освітнього середовища, вільного від будь яких форм насильства та дискримінації. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;

цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;

радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;

розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;

міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;

забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення школи на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;

утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);

плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;

формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу

Реалізація мети базової та профільної середньої освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;

забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;

дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;

становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;

формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;

створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;

утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;

формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;

плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Місія гімназії полягає в тому, щоб створити умови для розвитку здобувачів освіти з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, потреб, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями. Створити гідні умови розвитку та реалізації особистісного потенціалу здобувачів освіти за для забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

РОЗДІЛ 2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЛІЦЕЮ

Цілі та завдання освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені місією гімназії, метою гімназії та спільними цінносними орієнтирами.

В 2023-2024 навчальному році перед гімназією поставлені такі завдання:

1. Створити безпечні умови навчання здобувачів освіти та праці вчителів гімназії в сучасному освітньому середовищі під час правового режиму воєнного стану.
2. Забезпечити якісну освіту в умовах воєнного стану щодо реалізації Концепції Нової української школи.
3. Провжити роботу з розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
4. Формування педагогічними працівниками ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів в умовах цифрової трансформації освіти.
5. Вдосконалювати систему виховної роботи, щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання.
6. Продовжити роботу щодо реалізації творчого потенціалу учнів шляхом індивідуально – особистісного підходу до навчання.
7. Удосконалювати систему моніторингових досліджень якості освіти. Проводити оцінювання прогалін у навчанні та компенсацію освітніх втрат.
8. Організувати педагогічну діяльність та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.
9. Продовжити роботу по створенню освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.
10. Продовжувати формування інклюзивного навчального освітнього простору та створення комплексного процесу забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами.
11. Зорієнтувати виховний процес на морально-людські, етичні, громадянські та соціальні цінності.
12. Створювати сприятливе шкільне середовище для різнобічного розвитку особистості учня, організовуючи навчально-виховний процес на засадах дитиноцентризму.
13. Забезпечити ефективну співпрацю між учнями, батьками та вчителями на засадах педагогіки партнерства, активно залучати батьків.
14. Продовжувати створювати умови, які б стимулювали здобувачів освіти до самовдосконалення і навчання впродовж життя.
15. Забезпечити психоемоційний добробут учнів, як наскрізний пріоритет сучасної освіти. Ознайомлювати з техніками і технологіями подолання стресових станів.
16. Організація роботи педагогічного колективу щодо гармонізації українського та європейського освітніх просторів. Розвиток білінгвальної освіти.
17. Впровадження STEM та STEAM в гімназії.

Білінгвальне навчання

Запровадження двомовних освітніх програм в гімназії має очевидні переваги для розвитку дитини та покращення навчального процесу шляхом інтеграції різноманітних навчальних програм. Однією з переваг білінгвальної освіти є розвиток когнітивних здібностей учнів. Двомовні освітні програми також мають величезний вплив на культурний і соціальний розвиток учнів. Діти, які виростають, розмовляючи англійською як другою мовою, отримують можливість ознайомитися із культурним різноманіттям англomовного середовища. Вивчення кількох мов дозволяє учням навчатися та розвиватися разом з однокласниками з іншого культурного середовища. У результаті учні вчаться ставати більш адаптованими та краще розуміти навколишній світ.

Учні також можуть отримати академічну користь від двомовної освіти, адже після отримання базової освіти двома та більше мовами зможуть у подальшому швидше пристосуватись до навчання за міжнародними програмами та почуватися комфортно в новій для себе спільноті студентів.

Одним з найважливіших факторів, які впливають на результативність впровадження білінгвальної освіти в гімназії, є рівень фахової підготовки вчителів. Тому забезпечення можливостей для щорічного підвищення рівня педагогічної майстерності вчителів, самоосвіта вчителя та підтримка вчителів з боку методичної служби гімназії стануть невід'ємною складовою роботи з впровадження білінгвальної освіти в гімназії, адже мотивувати учнів до академічного та культурного розвитку можуть вчителі, які мають міцну основу в освіті та лідерстві.

Етапи впровадження білінгвального навчання в гімназії:

Соціально-емоційне навчання та формування лідерської культури

Одна з основних ідей Нової української школи — виховання на цінностях та їх наскрізне формування під час освітнього процесу: «Виховний процес буде невід’ємною складовою всього освітнього процесу і орієнтуватиметься на загальнолюдські цінності, зокрема морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей), соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність). Нові Державні стандарти початкової і базової освіти значною мірою передбачають у результатах навчання компетентності й навички, які відображені у Європейській рамці ключових компетентностей «Особистісні, соціальні компетентності та навчання вчитися», формування яких вимагає соціально-емоційного навчання.

Соціально-емоційне навчання визначено гімназією одним із перспективних напрямків роботи на 2023-2028 роки та внесено як один із напрямків до «Стратегії розвитку гімназії на 2023-2028 роки»

Основна мета - підвищити якість соціально-емоційного навчання в гімназії, сформувати лідерську культуру в навчальному закладі.

Роботу з розвитку соціально-емоційної сфери учнів та формування лідерської культури в гімназії сплановано в трьох напрямках: «Академічність», «Культура», «Лідерство» через інтеграцію навчальної та виховної роботи.

STEM-освіта

Сучасна освіта повинна бути випереджувальною, відповідати тенденціям розвитку суспільства в майбутньому. Педагогічним колективом гімназії було визначено STEM-освіту як один з перспективних напрямків розвитку нашого навчального закладу. Метою розвитку STEM-освіти в гімназії є комплексне поширення інноваційних методик викладання та об'єднання зусиль учасників освітнього процесу у формуванні необхідних компетентностей здобувачів освіти, які дають можливість інтегрувати природничі науки, технології, інженерію, математику, програмування, закладати основи наукового мислення та креативного мислення учнів.

В 2023-2024 н.р. розвиток STEM-освіти в гімназії реалізовано через впровадження міжгалузевого інтегрованого курсу «STEM» в 5 класах з подальшим вивченням у 6-9 класах, позакласну діяльність з навчальних предметів в 1-11 класах та гурткову роботу «STEM-дослідники». Впровадження міжгалузевого інтегрованого курсу «STEM» та гуртка «STEM-дослідники» у системі базової загальної середньої освіти дасть можливість для ранньої професійної орієнтації та формування уявлень учнів про роль і значення STEM-освіти, STEM-професій та кар'єру в Україні; популяризації та пропедевтики природничої, математичної, інформатичної та технологічної освітніх галузей; розвитку науково-технічної творчості, та створенню умов для розвитку STEM – компетентностей, що визначені Концепцією розвитку природничо-математичної (STEM-освіти) через залучення їх до дослідження, мейкерства, опанування нових технологій та проектну діяльність.

Упровадження STEM-освіти вимагає від педагогічних працівників активного використання новітніх педагогічних підходів до викладання навчальних предметів, впровадження інноваційних практик міжпредметного навчання. У зв'язку з цим, починаючи з 2023 р. в гімназії передбачено проведення заходів щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

РОЗДІЛ 4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

Пояснювальна записка

до навчальних планів 1-11 класів

(Витяг із освітньої програми гімназії № 153 ім. О.С. Пушкіна
на 2023-2024 навчальний рік)

Відповідно до закону України «Про освіту», закону України «Про повну загальну середню освіту», концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016

№ 988-р), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392, Методичних рекомендацій щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі/5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа», лист Міністерства освіти і науки України реєстраційний номер № 4.5/2303-21 від 06.08.2021, розроблено навчальний план для 1-11 класів гімназії №153 ім. О.С. Пушкіна на 2023-2024 навчальний рік.

Під час складання навчального плану було використано Типові освітні програми:

Класи	Варіант Типових освітніх програм, затверджених МОН України	Накази
1 – 2	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
3 – 4	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
5 – 6	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою	Наказ МОН України від 19.02.2021 року № 235
7 – 9	Типова освітня програма закладів середньої освіти II ступеня для спеціалізованих шкіл з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням іноземних мов	Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405
10–11	Типова освітня програма закладів середньої освіти III ступеня	Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 в редакції наказу МОН

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження за галузями, визначено обсяг фактичного річного навантаження:

для 1-х класів – 700 годин/навчальний рік,
для 2-х класів – 735 годин/навчальний рік,
для 3-х класів – 805 годин/навчальний рік,
для 4-х класів – 805 годин/навчальний рік,
для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік,
для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік,
для 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік,
для 8-х класів – 1225 годин/навчальний рік,
для 9-х класів – 1225 годин/навчальний рік,
для 10-х класів – 1225 годин/навчальний рік,
для 11-х класів – 1225 годин/навчальний рік.

Опис форм організації процесу навчання

Гімназія працює за 5-денним навчальним тижнем.

В залежності від безпекової ситуації, враховуючи те, що пріоритетом є збереження життя та здоров'я дітей, гімназія може працювати в очному та дистанційному режимі, а також за змішаною формою. Відповідно до заяв батьків учнів на 2023-2024 навчальний рік створено класи з дистанційною формою навчання: 2-6 класи. Навчання в дистанційних класах організовано в другій половині дня. У зв'язку з цим з метою зменшення навантаження для учнів години варіативної складової передбачено на індивідуальні консультації з навчальних предметів.

Учителі гімназії застосовують різні форми організації процесу навчання. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основною організаційною формою навчання, як правило, залишається урок. Форми організації освітнього процесу учитель може розширювати за умови дотримання відповідних Державних стандартів. З метою підвищення

ефективності навчання, формування позиції суб'єктності учня використовуються інтерактивні форми організації навчання: екскурсії, віртуальні подорожі, навчальні квести, дослідження, дискусії, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Відповідно до законодавства в гімназії організовано освітній процес в традиційному форматі за очною (денною) та індивідуальною формою навчання.

З метою створення рівних можливостей та рівного доступу до освіти в гімназії організовано навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Відповідно до «Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти» (Додаток 2 до Наказу МОН України від 20.02.2002 №128, із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН України від 09.10.2002 №572, наказом МОН України від 17.08.2012 №921, Наказом МОН України від 08.04.2016 №401) класи діляться на групи: під час вивчення української та іноземних мов; під час проведення практичних занять з інформатики; під час проведення практичних занять з технологій та трудового навчання.

Перелік навчальних програм

Для 1-4 класів

Навчальні предмети	Програма	Наказ
Мовно-літературна : Українська мова. Українська мова. Читання Українська мова. Літературне читання Іноземна мова (англійська)	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Математична: Математика		
Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна галузі: Я досліджую світ		
Технологічна: Дизайн і технології		
Інформатична: Інформатика		
Мистецька: Образотворче мистецтво Музичне мистецтво		
Фізкультурна: Фізична культура		
Варіативна складова: Індивідуальні консультації, групові заняття з математики, української та англійської мови		

Для 5-6-х класів

Модельна навчальна програма	Наказ
Мовно-літературна освітня галузь	
Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Пліванчук	К.В., Попова В.Д.)

Наказ МОН України від 12.07.2021 №795

Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Волошук С.В.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 Рішення педагогічної ради (протокол від 15.06.2023 № 32)
Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М., Мацькович М.Р., Глинюк Л.М., Браун С.Л.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Математична освітня галузь	
Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Природнича освітня галузь	
Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 Рішення педагогічної ради (протокол від 15.06.2023 № 32)
Білінгвальне навчання (мовно-літературна та природнича освітні галузі)	
Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.) Викладається англійською мовою	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 Рішення педагогічної ради (протокол від 15.06.2023 № 32)
Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОН України від 09.02.2022 № 143)
Громадянська та історична освітня галузь	
Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь	
Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С.,	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795

Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Технологічна освітня галузь	
Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 Рішення педагогічної ради (протокол від 15.06.2023 № 32)
Інформатична освітня галузь	
Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В., Барна О.В.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795 Рішення педагогічної ради (протокол від 15.06.2023 № 32)
Мистецька освітня галузь	
Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)	Наказ МОН України від 12.07.2021 №795
Фізична культура	
Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янкo В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	наказ МОН України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОН України від 10.08.2021 № 898)
Курс за вибором	
Модельна навчальна програма «STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки від 29.09.2021 № 1031)

Для 7-9 класів

Назва навчальної програми	Наказ
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи. Англійська мова Німецька мова Французька мова Іспанська мова	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН

«Зарубіжна література. 5-9 класи»	від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи»	Наказ МОН від 21.02.2019 № 236
Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5–9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи» (для учнів, які вивчали інформатику в 2-4 класах)	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

Для 10-11-х класів

Назва навчальної програми	Наказ
Українська мова Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Українська література Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Зарубіжна література Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Англійська мова Навчальна програма з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи. Профільний рівень	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Англійська мова Навчальна програма з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Історія України. Всесвітня історія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 21.02.2019 № 236

Громадянська освіта Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Математика Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Профільний рівень	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Математика Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Біологія і екологія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Географія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Фізика і астрономія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407

Хімія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Фізична культура Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Захист України Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Мистецтво Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Інформатика Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів для 10-11 класів. Рівень стандарту	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» для 5-11 класів

Клас	Модулі	
5	Футбол (1 рік вивчення) Легка атлетика (1 рік вивчення) Баскетбол (1 рік вивчення)	Гімнастика (1 рік вивчення) Волейбол (1 рік вивчення) Настільний теніс (1 рік вивчення)
6	Футбол (2 рік вивчення) Легка атлетика (2 рік вивчення) Баскетбол (2 рік вивчення)	Гімнастика (2 рік вивчення) Волейбол (2 рік вивчення) Настільний теніс (2 рік вивчення)
7	Футбол (3 рік вивчення) Легка атлетика (3 рік вивчення)	Гімнастика (3 рік вивчення) Волейбол (3 рік вивчення)

	Баскетбол (3 рік вивчення)	Настільний теніс (3 рік вивчення)
8	Футбол (3 рік вивчення) Легка атлетика (3 рік вивчення) Баскетбол (3 рік вивчення)	Гімнастика (3 рік вивчення) Волейбол (3 рік вивчення) Настільний теніс (3 рік вивчення)
9	Футбол (4 рік вивчення) Легка атлетика (4 рік вивчення) Баскетбол (4 рік вивчення)	Гімнастика (4 рік вивчення) Волейбол (4 рік вивчення) Настільний теніс (4 рік вивчення)
10	Футбол (5 рік вивчення) Легка атлетика (5 рік вивчення) Баскетбол (5 рік вивчення)	Гімнастика (5 рік вивчення) Волейбол (5 рік вивчення) Настільний теніс (5 рік вивчення)
11	Футбол (6 рік вивчення) Легка атлетика (6 рік вивчення) Баскетбол (6 рік вивчення)	Гімнастика (6 рік вивчення) Волейбол (6 рік вивчення) Настільний теніс (6 рік вивчення)

Змістове наповнення предмета «Технологія»

для 5-6 класів

Клас	Перелік об'єктів проектно-технологічної діяльності учнів	Перелік основних технологій
5	Проект № 1. Кухонна дощечка Проект № 2. М'яка пласка іграшка Проект № 3. Рамка для фотографії Проект № 4. Торбинка для дрібничок Проект № 5. Декоративні квіти Проект № 6. Органайзер Проект № 7. Опора для квітів Проект № 8. Новорічний чобіток для подарунків Проект № 9. Лялька-оберіг («На щастя») Проект № 10. Флораріум Проект № 11. Гарячі напої: какао Проект № 12. Гарячі бутерброди	- технологія обробки деревини та деревинних матеріалів (ДВП, фанера) - технологія обробки текстильних матеріалів - технологія виготовлення аплікації з тканини - технологія обробки дроту
6	Проект № 1. Будиночок для синичок	- технологія виготовлення виробів з бісеру

Проєкт № 3. Мило ручної роботи Проєкт № 4. Листівка Проєкт № 5. Закладка для книги Проєкт № 6. Підставка для гаджета Проєкт № 7. Браслет із бісеру Проєкт № 8. Ялинкова прикраса Проєкт № 9. Серветка Проєкт №10. Бомбочки для ванни	- технологія виготовлення виробів у техніці «макrame» - технологія миловаріння - технологія обробки швейних виробів - технологія обробки деревини - технологія приготування страв із яєць
---	---

**Змістове наповнення предмета «Трудове навчання»
для 7-9 класів**

7	Гаманець Підставка під горнятко Лялька-мотанка – українська народна іграшка Органайзер для рукоділля Вішак для одягу Лопатка кухонна Ялинкові прикраси Ключниця Малярні роботи у побуті власними Я – споживач	- Технологія виготовлення в'язаних виробів - Технологія виготовлення швейних виробів ручним способом - Технологія виготовлення швейних виробів машинним способом - Технологія ручної обробки деревини - Технологія оздоблення різьбленням - Технологія малярних робіт - Технологія придбання продуктів харчування та інших товарів
8	Еко-сумка Краватка-метелик Аксесуари та прикраси Килимок на стілець Кухонне приладдя Рамка декоративна Динамічна іграшка Моя зачіска Мій одяг – мій імідж	- Технологія виготовлення швейних виробів машинним способом - Технологія виготовлення виробів з бісеру - Технологія виготовлення виробів у техніці валяння - Технологія виготовлення в'язаних виробів - Технологія ручної обробки деревини - Технологія оздоблення різьбленням

		- Технології добору одягу та взуття і догляду за ними
9	Вироби в етнічному стилі Нове життя старим речам Мій власний стиль	- Поєднання технологій - Технологія проектування власного стилю

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень

в 1-3-х класах варіативна складова використовується на індивідуальні консультації:

Варіативна складова	1кл	2 кл	3 кл
Індивідуальні консультації з математики	+1	+1	+1

В 4-х класах варіативна складова використовується на групові заняття:

Варіативна складова	4-а кл	4-б кл	4-в кл
Групові заняття з української мови	+1		
Групові заняття з англійської мови		+1	
Групові заняття з математики			+1

в 5-6-х класах :

- мовно-літературна галузь реалізується через вивчення навчальних предметів

Клас	Освітня галузь	Предмети	Кількість годин	
5	Мовно-літературна	Українська мова	4	рекомендоване
		Українська література	2	рекомендоване
		Зарубіжна література	1,5 11,5	рекомендоване
		Англійська мова	4	рекомендоване(3,5) + підсилення (0,5)

		Друга іноземна мова	2	рекомендоване
6	Мовно-літературна	Українська мова	4	рекомендоване
		Українська література	2	рекомендоване
		Зарубіжна література	1,5 12,5	рекомендоване
		Англійська мова	5	рекомендоване(3,5) + підсилення (1,5)
		Друга іноземна мова	2	рекомендоване

- англійська мова підсилюється за рахунок

Клас	Предмет	Кількість годин	Перерозподіл
5	Англійська мова	0,5	0,5 год. резерву «Соціально і здоров'язбережувальна галузь» (Етика)
6	Англійська мова	1,5	1,5 додаткових годин (варіативна складова)

- друга іноземна мова (німецька/іспанська/французька) включається до навчального плану як вибірковий освітній компонент; на її вивчення відводиться 2 год. на тиждень за рахунок перерозподілу навчальних годин інших освітніх галузей та додаткових годин

Клас	Предмет	Кількість годин	Перерозподіл
5	Друга іноземна мова (німецька/іспанська)	2	0,5 год. резерву «Природнича» галузь 0,5 год. резерву «Інформатична» галузь 1 год. резерву «Технологічна» галузь
6	Друга іноземна мова (німецька/французька)	2	0, год. резерву «Інформатична» галузь 5 1 год. резерву «Технологічна» галузь 0, год. додаткових годин 5

- вивчення мистецької галузі (2 год) реалізується через викладання автономних предметів «Музичне мистецтво» (1 год.) та «Образотворче мистецтво» (1 год);

в 5-х класах:

- предмет «Етика» вивчається в рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»;
- години варіативної складової використано:

1 година - вивчення інтегрованого курсу "Пізнаємо Природу" англійською мовою, реалізується в рамках білінгвального навчання;

1 година - міжгалузевий інтегрований курс «STEM» вивчається в 5 класах як курс за вибором, визначений з урахуванням інтересів учнів та їх батьків (протокол педагогічної ради від 15.06.2023 р. № 32)

в 7-8-х класах години варіативної складової використано на підсилення базового предмету, а саме «Історія України»

Предмет	Час на збільшення навчальних предметів інваріативної складової	
	7 кл	8 кл
Історія України	+1	+0,5

в 10-11-х класах:

- на профільному рівні вивчаються англійська мова та математика

Предмет	Кількість навчальних годин для профільних предметів		
	10а клас (англійська філологія)	10б клас (математичний профіль)	11а клас (англійська філологія)
Англійська мова	5	-	5
Математика	-	9	

- додаткові години використовуються на підсилення окремих

базових предметів, які є обов'язковими для складання державної підсумкової атестації

Предмет	Час на збільшення навчальних предметів інваріативної складової		
	10а клас (англійська філологія)	10б клас (математичний профіль)	11а клас (англійська філологія)
Англійська мова	+1	+1	-
Українська мова	+1	+1	+1
Математика	+2	-	+2
Історія України	+1,5	+1,5	+1,5

- з метою зменшення навантаження здобувачів освіти змінено кількість навчальних годин з окремих базових та вибірково-обов'язкових предметів, але не більше, ніж 50%:

Предмет	Час на зменшення навчальних предметів інваріативної складової		
	10а клас (англійська філологія)	10б клас (математичний профіль)	11а клас (англійська філологія)
Інформатика	-0,5	-0,5	-0,5
Мистецтво	-0,5	-0,5	-0,5
Громадянська освіта	-1	-1	-

(складений На підставі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я., наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

Навчальний план для 1-2 класів

з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		1а, б, в	2а, б, в, д	Разом
Мовно- літературна Математична	Українська мова*	7	7	14
	Англійська мова	2	3	5
	Математика	4	4	8
Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика	-	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізкультурна	Фізична культура**	3	3	6
Разом		19+3	21+3	39+6
Варіативна складова: Індивідуальні консультації з математики		1	1	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		20/700	22/770	42/1470
Всього (без урахування поділу класів на групи)		23	25	47

*1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»

2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти

Додаток 2

(складений на підставі Типової освітньої

програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я., наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

**Навчальний план для 3-4 класів
з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		За, б, в, д	4а, б, в, д	Разом
Мовно- літературна	Українська мова*	7	7	14
	Літературне читання			
	Англійська мова	3	3	6
Математична	Математика	5	5	10
Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізкультурна	Фізична культура**	3	3	6
Разом		22+3	22+3	44+6
Варіативна складова: Групові заняття з української мови, математики, англійської мови		1	1	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		23/805	23/805	46/1610
Всього (без урахування поділу класів на групи)		26	26	52

*3-4 класи – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти

Додаток 3

(складений на підставі Типової освітньої

програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, наказ МОН України від 19.02.2021 № 235, додатки 1, 3)

**Навчальний план
для 5-6-х класів закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		5а, б, в	6а, б, в	Разом
Мовно- літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Англійська мова	3,5+0,5	3,5+1,5	9
	Друга іноземна мова	2	2	4
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5	2	4,5
	Інтегрований курс «Пізнаємо природу» (англійською мовою)	+1	-	
	Географія	-	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
	Етика	-	0,5	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1	2	3
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Технологічна	Технології	1	1	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура*	3*	3*	6*
Разом (без фізичної культури)		25,5+1,5	29,5+1,5	58
Варіативна складова: Курс за вибором – міжгалузевий інтегрований курс «STEM»		1	-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	59
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3*	31+3*	59+6*

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти

(складений на підставі Типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня для спеціалізованих шкіл з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням іноземних мов, наказ МОН України від 20.04.2018 № 405, таблиця 3)

Навчальний план

для 7-9 класів з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням іноземних мов

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень			
		7а, б	8а,б	9а,б	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Зарубіжна література	2	2	2	6
	Англійська мова	5	5	5	15
	Німецька/Іспанська/ Французька мови	2	2	2	6
Суспільствознавство	Історія України	1+1	1,5+0,5	1,5	5,5
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	0,5	0,5	2
Математика	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	2	2	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0,5	0,5	2
	Фізична культура	3*	3*	3*	9*
Разом (без фізкультури)		31+1	31,5+0,5	33	97
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32	33	97
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32+3*	32+3*	33+3*	97+9*

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти

Додаток 5

(складений на підставі Типової освітньої

програми закладів середньої освіти III ступеня,
 наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 в
 редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №
 1493, таблиця 2, 3)

**Навчальний план
 для 10-11-х класів з навчанням українською мовою
 (профіль англійська філологія)**

Предмети	Кількість годин на тиждень		
	10-а	11-а	Разом
Базові предмети			
Українська мова	2+1	2+1	6
Українська література	2	2	4
Зарубіжна література	1	1	2
Математика	3+2	3+2	10
Історія України	1,5+1	1,5+1	5
Всесвітня історія	1	1	2
Громадянська освіта	1	-	1
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика і астрономія	3	4	7
Хімія	1,5	2	3,5
Захист України	1,5	1,5	3
Фізична культура*	3*	3*	6*
Профільні предмети			
Англійська мова	5+1	5	11
Вибірково-обов'язкові предмети			
Інформатика	1	1	2
Мистецтво	1	1	2
Разом (без фізкультури)	28+5	28+4	65
Гранично допустиме навчальне навантаження	33	32	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	33+3*	32+3*	65+6*

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти

Додаток 5

(складений на підставі Типової освітньої

програми закладів середньої освіти III ступеня,
 наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 в
 редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №
 1493, таблиця 2, 3)

**Навчальний план
 для 10-го класу з навчанням українською мовою
 (математичний профіль)**

Предмети	Кількість годин на тиждень	
	10-б	Разом
Базові предмети		
Українська мова	2+1	3
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2+1	3
Історія України	1, 5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	1	1
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1,5
Фізика і астрономія	3	3
Хімія	1,5	1,5
Захист України	1,5	1,5
Фізична культура*	3*	3*
Профільні предмети		
Математика	9	9
Вибірково-обов'язкові предмети		
Інформатика	1	1
Мистецтво	1	1
Разом (без фізкультури)	31+2	33
Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	33+3*	33+3*

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти

Додаток 6

(складений на підставі Типової освітньої

програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, наказ МОН України від 19.02.2021 № 235, додатки 1, 3)

**Навчальний план
для 5-6-х дистанційних класів закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		5д	6д	Разом
Мовно- літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Англійська мова	3,5	3,5	7
	Друга іноземна мова	2	2	4
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5	2	3,5
	Географія	-	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	2
	Етика	-	0,5	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1	2	3
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Технологічна	Технології	1	1	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура*	3*	3*	6*
Разом (без фізичної культури)		25,5	29,5	55
Варіативна складова:				
індивідуальні консультації з англійської мови		1,5	1,5	3
індивідуальні консультації з математики		1	-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	59
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3*	31+3*	59+6*

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження здобувачів освіти

РОЗДІЛ 5. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

В гімназії оцінювання здійснюється відповідно до

Класи	Нормативна база	Накази
1-4	«Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»	Наказ МОН України від 13.07.2021 № 813
5-6	«Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»	Наказу МОН України від 01.04.2022 № 289
7-11	«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»	Наказ МОН України від 21.08.2013 № 1222

Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів здійснюється на засадах особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів. Відповідно до Держстандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формування суджень про результати навчання учнів вчителі гімназії здійснюють у процесі формувального та підсумкового оцінювання.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-6-х класів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Відповідно до Наказу МОН України від 01.04.2022 № 289 та за рішенням педагогічної ради (протокол від 15.06.2023 № 32) для учнів 5-х класів визначено вересень адаптаційним періодом, впродовж якого здійснюється формувальне оцінювання.

За рішенням педагогічної ради (протокол від 15.06.2023 № 32) оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначати цифрами від 1 до 12.

Під час оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язберезувальна» за рішенням педагогічної ради (протокол від 15.06.2023 № 32), визначати досягнення учнів за рівневою шкалою («початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В)) протягом навчального року. Гімназія здійснює оцінювання на позитивному ставленні до кожного учня, і враховує не рівень недоліків та прорахунків, а рівень особистих досягнень.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 7-11 класів здійснюється за 12-бальною шкалою. Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних

програмах, за предметами.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання.

Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів здійснюється з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня\учениці, формування компетентностей та наскрізних вмінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступені якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності. Відповідно до Держстандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формування суджень про результати навчання учнів вчителі гімназії здійснюють у процесі формувального та підсумкового оцінювання.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, наособливостей вичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-4-х класах підлягають вербальному формувальному оцінюванню та підсумковому рівневому оцінюванню у 3-4-х класах.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-х класів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Відповідно до Наказу МОН України від 01.04.2022 № 289 та за рішенням педагогічної ради протокол № 12 від 22.06.2022 для учнів 5-х класів визначено вересень адаптаційним періодом, впродовж якого здійснюється формувальне оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 6-11 класів здійснюється за

12-бальною шкалою.

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в гімназії вимагає критерії, правила та процедури, за якими здійснюється оцінювання.

1. Критерії оцінювання оприлюднено на вебсайті закладу. Інструментарій оцінювання відображений у положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти.
2. Система оцінювання в ліцеї ґрунтується на компетентнісному підході. Педагоги, окрім обсягу засвоєних знань, оцінюють, як ці знання застосовуються для вирішення навчальних завдань, рівень аргументації та вміння учнями висловлювати власну думку, навички командної роботи, вміння слухати, вирішувати проблемну завдання, практично застосовувати набуті знання в реальних життєвих ситуаціях.
3. Педагогічні працівники переважно використовують поточне та підсумкове оцінювання, використовують прийом самооцінювання та взаємооцінювання учнів.
4. В гімназії проводиться відстеження результатів навчання учнів з усіх предметів (курсів) інваріантної складової навчального плану.
5. Моніторинг проводиться впродовж навчального року та в кінці кожного семестру, спрямовані на підвищення якості освіти та удосконалення освітньої діяльності.
6. В гімназії здійснюється аналіз динаміки навчальних досягнень здобувачів освіти, результатами аналізу навчальних досягнень розглядаються на засіданні педагогічної ради, нарадах при директорі, за результатами аналізу приймаються управлінські рішення щодо коригування результатів та надання індивідуальної підтримки здобувачам освіти.

РОЗДІЛ 6. ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

В гімназії розроблено та затверджено наказом №111-0 від 28.08.2019 року відповідно до рішення педагогічної ради протокол № 1 від 27 серпня 2019 року Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти

http://153.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1096&Itemid=305

Адміністрація та педколектив гімназії як наслідок успішної реалізації освітньої програми мають наступні очікувані результати:

- якісний рівень навчальних досягнень учнів;
- позитивний імідж навчального закладу;
- впроваджена система компетентнісного навчання;
- в учнів сформовані ключові життєві компетентності;
- висока життєва адаптивна компетентність учнів.

Політика та процедури затвердження якості освіти в гімназії, орієнтовані на забезпечення:

- відповідності результатів навчання учнів державним стандартам освіти;
- партнерства у навчанні та професійної взаємодії;
- недискримінації, запобігання та протидії боулінгу (цькуванню);
- академічної доброчесності під час навчання, викладання та впровадження наукової (творчої) діяльності;
- прозорості та інформаційної відкритості діяльності закладу освіти;
- умов для безперервного професійного зростання педагогічних працівників;
- справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів, а також професійної діяльності педагогічних працівників;
- умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів (у разі потреби);
- академічної свободи педагогічних працівників

Особистісне спрямування освіти у гімназії зумовлює необхідність інтегровано оцінювати її якість в єдності індивідуальних характеристик особистості, педагогічних показників організації освітнього середовища і соціальних параметрів функціонування освітньої системи. За характером впливу на якість шкільної освіти у гімназії можуть використовуватися такі показники для її оцінювання:

– результативності (рівень навченості, вихованості, соціальної зрілості, спортивні досягнення);

- ефективності (економічна або соціальна, прийняття рішень, збереження здоров'я, рівень правопорушень);
 - доцільності (досягнення поставлених цілей, упровадження засобів, психологічний супровід);
 - оптимальності (сформованість цілісної системи освіти);
 - розвитку (динаміка змін, креативність);
 - забезпечення (ресурси, комп'ютеризація, матеріально-технічна база);
 - потенційних можливостей (кадровий склад, підвищення кваліфікації).
- Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей гімназистів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
---	---	--

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>
----	---	---

Відокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
 - предмети за вибором;
 - роботу в проектах;
 - позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.